

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра загальної та соціальної психології

ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ
РОБОЧА ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
підготовки бакалавра
напряму 6.010106 – «Соціальна педагогіка»

Луцьк – 2013

УДК 159.9(073)
ББК 88.3р30

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (протокол № 2 від 16 жовтня)

Рецензенти:

Іванашко О. Є. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри педагогічної та вікової психології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки;

Малімон Л. Я. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри вікової та педагогічної психології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Мудрик А. Б.

Загальна психологія : робоча програма нормативної навчальної дисципліни підготовки бакалавра напряму 6.010106 – «Соціальна педагогіка». / Алла Богданівна Мудрик. – Луцьк : Вежа-Друк, 2013. – 32 с.

3-14 Навчально-методичні матеріали побудовані з урахуванням того, що значна частина матеріалу з курсу вивчається студентами самостійно. За умов, що на лекції відведена незначна кількість годин, то цей вид навчальної діяльності передбачає ознайомлення студентів лише із основними категоріями і поняттями, методами та психологічними теоріями предмета.

Виходячи з цього, в навчально-методичному виданні пропонується виклад тем курсу, завдання для самостійної та індивідуальної роботи студентів. Завдання сформульовані таким чином, щоб можна було засвоїти основні категорії загальної психології, історичні передумови і перспективи розвитку загальної психології, її напрями та галузі, структуру, задачі та методи науки, її міждисциплінарні зв'язки з іншими науками.

Для цілісного уявлення про навчальний курс у навчально-методичному виданні представлені опис курсу, його структура, питання для практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи, критерії оцінювання знань та перелік літературних джерел, рекомендованих для опрацювання.

Рекомендовано студентам напряму підготовки 0203 Гуманітарні науки спеціальності 6.010106 – «Соціальна педагогіка».

УДК 159.9(073)
ББК 88.3р30
3-14

© Мудрик А.Б., 2013.
© Східноєвропейський національний
Університет імені Лесі Українки, 2013

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Опис навчальної дисципліни.....	4
Мета та завдання навчальної дисципліни.....	5
Програма навчальної дисципліни.....	7
Структура навчальної дисципліни.....	15
Теми практичних занять.....	17
Самостійна робота.....	20
Індивідуальні завдання.....	26
Методи навчання.....	26
Методи та засоби діагностики успішності навчання.....	27
Розподіл балів, які отримують студенти.....	27
Методичне забезпечення.....	29
Список джерел.....	29

Вступ

Програма навчальної дисципліни «Загальна психологія» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки ОКР «бакалавр» за напрямом підготовки 0101 Педагогічна освіта, спеціальності 6.010106 – «Соціальна педагогіка».

Курс «Загальна психологія» є одним із перших курсів психологічних дисциплін, що читаються у студентів педагогічних спеціальностей. Тому цей курс є основою для подальшого вивчення студентами інших психолого-педагогічних дисциплін. Курс має **міждисциплінарні зв'язки** з такими дисциплінами: «Соціальна психологія», «Психодіагностика», «Диференціальна психологія», «Вікова психологія», «Педагогічна психологія» та ін.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 2	0101 Педагогічна освіта	нормативна
	6.010106 – Соціальна педагогіка	
Модулів – 3	соціальна педагогіка	Рік підготовки – 1
Змістових модулів – 4		Семест – 1
ІНДЗ: є		Лекції – 24 год.
Загальна кількість годин – 72		Практичні (семінари) – 12 год.
Тижневих годин (для денної форми навчання): аудиторних – 2 самостійної роботи – 0,88 індивідуальної роботи – 1,1	бакалавр	Самостійна робота – 16 год.
		Індивідуальна робота – 20 год.
		Форма контролю: іспит

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу «Загальна психологія» є оволодіння психологічними знаннями для успішного вивчення подальших теоретичних, практичних та прикладних навчальних курсів психологічного циклу. В процесі вивчення дисципліни студенти повинні засвоїти основні категорії загальної психології, історичні передумови і перспективи розвитку психології, її напрями та галузі, структуру, задачі та методи науки, її міждисциплінарні зв'язки з іншими науками. Курс надає студентам можливість отримати комплекс теоретичних знань у галузі загальної психології та оволодіти практичними навичками проведення психологічних досліджень з використанням основних методів цієї дисципліни.

Курс «Загальна психологія» складається з **4 змістових модулів**, кожен з яких поділений на окремі теми, які розкривають зміст дисципліни.

Завданнями курсу «Загальна психологія» є теоретична та практична підготовка студентів з питань:

- предмету, об'єкту, завдань, напрямів, галузей й методів загальної психології
- історії становлення та перспективи розвитку загальної психології
- етапи становлення предмету психології як науки
- розвитку психіки та свідомості
- особливостей пізнавальної діяльності особистості
- індивідуально-типологічних особливостей особистості

Вимоги до знань й умінь студентів.

Вимоги до знань й умінь студентів.

Після вивчення курсу «Загальна психологія» студенти повинні

знати:

- предмет, завдання, методи науки
- основний категоріально-понятійний апарат дисципліни
- етапи становлення предмету психології як науки
- психологічні закономірності та механізми розвитку психіки та свідомості
- психологічні характеристики психічних процесів, властивостей та станів особистості;

вміти:

- вільно володіти категоріально-понятійним апаратом дисципліни
- використовувати різні методи діагностичної роботи для вивчення й аналізу психологічних явищ.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 72 години / 2 кредити ECTS.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Загальна психологія як наукова дисципліна.

Психологія як наука про закономірності і функціонування психіки як особливої форми життєдіяльності тварин і людини

Тема 1. Загальна психологія як галузь психологічної науки

Основні підходи до визначення історичних етапів розвитку психологічної науки.

Психологія як наука про душу.

Психологія як наука про свідомість.

Психологія як наука про поведінку.

Психологія – наука про психіку як єдність свідомого і несвідомого, зовнішнього внутрішнього психічного у взаємодії людини зі світом.

Тема 2. Психологічні напрями, школи, концепції

Структуралізм, функціоналізм і гештальтпсихологія.

Фройдизм, психоаналіз. Неофройдизм

Трансперсональна психологія.

Біхевіоризм. Необіхевіоризм. Оперантний біхевіоризм

Когнітивізм.

Гуманістична психологія

Психологічні концепції. Концепція Піаже: стадії розвитку інтелекту

Концепція Л.С. Виготського: теорія вищих психічних функцій.

Тема 3. Загальна психологія як наукова дисципліна, її предмет, об'єкт, завдання. Принципи та методи загальної психології

Загальна психологія як наука про закономірності і функціонування психіки як особливої форми життєдіяльності тварин та людини.

Фундаментальні проблеми психології: психофізіологічна; психопраксична; психогностична та психосоціальна.

Етапи становлення предмету психології як науки.

Предмет і завдання сучасної психології.

Психіка як предмет психології.

Закономірності виникнення, розвитку і прояви психіки, а також психічні процеси, стани та властивості людини як об'єкт психологічної науки.

Сучасний стан психологічної науки.

Галузі сучасної психології.

Міждисциплінарні зв'язки загальної психології з іншими науками. Місце психології в системі наук.

Методологічний простір психології. Принципи психології. Методи дослідження загальної психології.

Тема 4. Психологічні механізми та закономірності розвитку психіки і свідомості

Психіка як предмет психології.

Сутність людської психіки і психічного.

Багаторівневість психіки. Багатосистемність психіки.

Закономірності виникнення, розвитку і прояви психіки, а також психічні процеси, стани та властивості людини як об'єкт психологічної науки.

Психічне відображення. Особливості психічного відображення.

Психічний образ, властивості психічного образу.

Форми прояву психіки: психічні процеси, властивості і стани.

Структура і функціонування центральної нервової системи людини.

Мозок, людська психіка і психічне в єдності світу.

Розвиток психіки в онтогенезі та філогенезі.

Психіка, свідомість, самосвідомість.

Тема 5. *Поняття особистості в психології, основні теорії особистості*

Особистість у психоаналізі, трансперсональній психології, біхевіоризмі.

Особистість у когнітивній та гуманістичній психології.

Жіночі теорії особистості.

Факторні теорії особистості.

Теорії особистості В. Райха, Дж. Келлі, Г. Стек Саллівана, К. Левіна, Р. Мей, А. Бандури, Дж. Роттера, Е. Дюркгейма, В. Франкла, В. Джемса.

Особистість у психології Сходу.

Типологія особистостей О. Ф. Лазурського.

Особистість у радянській та українській психології.

Людина як багатосистемне явище.

Концепція психоенергетичної цілісності особистості.

Індивід, людина, суб'єкт, особа, особистість, індивідуальність.

Самооцінка. «Я-концепція особистості».

Змістовий модуль 2

Когнітивна сфера особистості. Пізнавальні процеси

Тема 6. *Відчуття та сприймання людини, як форми її чуттєвого пізнання дійсності*

Поняття про відчуття. Фізіологічна основа відчуттів. Природа відчуттів. Види, властивості та закономірності відчуттів.

Загальна характеристика сприймання. Фізіологічна основа сприймання.

Види та закономірності сприймання.

Індивідуальні особливості відчуттів і сприймання.

Методи дослідження відчуття і сприймання.

Тема 7. Уява та мислення людини, як форми її абстрактного пізнання дійсності. Мова та мовлення

Поняття про мислення як вищу психічну функцію людини.

Теорії мислення.

Розумові дії та операції мислення. Форми мислення та його різновиди.

Процес мислення і розуміння. Мислення та інтелект.

Види мислення і репрезентації.

Індивідуальні особливості мислення. Індивідуальні особливості інтелекту.

Теорії інтелекту.

Методи дослідження мислення.

Поняття про уяву. Види уяви. Процеси уяви.

Методи дослідження уяви.

Мова та її функції

Фізіологічні механізми мовної діяльності

Різновиди мовлення

Тема 8. Пам'ять та увага людини

Поняття пам'яті та її теорії. Фізіологічне підґрунтя пам'яті. Процеси пам'яті. Різновиди пам'яті.

Пам'ять та організація знань.

Індивідуальні особливості пам'яті.

Методи дослідження пам'яті
Шляхи, методи і засоби розвитку пам'яті.
Поняття уваги. Фізіологічне підґрунтя уваги.
Теорії уваги. Моделі уваги.
Основні властивості та види уваги.
Методи дослідження уваги.

Змістовий модуль 3

Емоційно-почуттєва та мотиваційна сфери особистості

Тема 9. Загальна характеристика емоційної сфери особистості

Розуміння емоцій та почуттів. Класифікація емоцій та почуттів.
Експресивний компонент емоційного реагування.
Характеристика різних видів емоційного реагування.
Теорії емоцій.
Роль і функції емоцій у керуванні поведінкою та діяльністю.
Прикладна роль емоцій.
Характеристика різних емоцій: емоції очікування й прогнозу;
фрустраційні емоції; комунікативні емоції; інтелектуальні емоції, або
афективно-когнітивні комплекси.
Характеристика емоційних станів.
Емоційні властивості людини.
Розуміння емоцій інших людей та емоційна здатність.
Ідентифікація емоцій за мімікою та пантомімікою.
Керування емоціями.
Емоційна поведінка.
Емоційні типи.
Професійні, вікові, статеві та патологічні особливості емоційно-
почуттєвої сфери особистості.
Особливості емоційної сфери у представників деяких професій.

Вікові й статеві особливості емоційної сфери особистості.

Емоції при патології.

Тема 10. Загальна характеристика мотиваційної сфери особистості

Поняття потреби, мотиву і мотивації.

Мотивація як система факторів, які детермінують поведінку людини і як характеристика процесу, який стимулює і підтримує поведінкову активність на певному рівні.

Мотивація як сукупність особистісних (стійких) та ситуативних (динамічних) факторів.

Проблема класифікації мотивів у психологічних дослідженнях мотивації. Відсутність єдиного принципу класифікації.

Виділення груп мотивів В. Хеннінгом, Л. Божович.

Ієрархія і зміна мотивів.

Внутрішні (пов'язані з процесом та змістом діяльності) та зовнішні (соціальні та вузькоособистісні) мотиви.

Мотив самоствердження. Мотив ідентифікації з іншою людиною. Мотив влади, його прояви. Індивідуальні відмінності в мотивації влади. Процесуально-змістовні мотиви. Мотив саморозвитку. Мотив досягнення. Фактори, які визначають рівень мотивації досягнення. Просоціальні (суспільно-значущі) мотиви. Альтруїзм і емпатія як мотиви. Мотив афіліації.

Мета як спонукальний фактор і результат діяльності. Етапи досягнення мети. Перспектива. Цілеутворення (цілепокладання). Зовнішні та внутрішні цілі. Психологічні особливості зовнішньої та внутрішньої мотивації.

Теорії мотивації.

Короткі відомості з історії теоретичної розробки проблеми мотивації. Перші мотиваційні пояснення поведінки людини і тварин. Виникнення основних напрямів дослідження мотивації в кінці XIX століття під впливом теорії еволюції Ч. Дарвіна.

Теорія інстинктів та біологічних потреб У. Макдауголла.

Психоаналітична теорія мотивації та психологічного захисту особистості.

Біхевіористична концепція мотивації (Е. Толмен, К. Халл).

Гуманістичні теорії мотиваційної сфери особистості. Класифікація людських потреб за Г. Марреєм та А. Маслоу.

Сучасні напрями в дослідженнях мотивації поведінки людини.

Когнітивні теорії мотивації. Поняття і теорія когнітивного дисонансу Л. Фестінгера. Локус контролю Ю. Роттера.

Теорія мотивації досягнення успіху в різноманітних видах діяльності (Д. Мак-Клелланд, Д. Аткинсон, Х. Хекхаузен).

Динамічна теорія особистості Курта Левіна. Поняття «психологічне поле» і «життєвий простір». Валентність і психологічне поле. «Польова» поведінка.

Поняття спрямованості особистості.

Мотивація і мотивування та їх компоненти. Полімотивованість мети.

Змістовий модуль 4

Психологічний аналіз особистості

Тема 11. Поняття про задатки та здібності в психології

Поняття про задатки людини в психології.

Здібності як психічне явище особистості. Структура здібностей

Види здібностей. Загальні та спеціальні здібності.

Обдарованість. Талант. Геніальність.

Розвиток здібностей. Сенситивний період та відповідна діяльність.

Вік і здібності. Здібності і професія. Педагогічні здібності.

Тема 12. Темперамент та характер людини

Поняття про темперамент.

Тип вищої нервової діяльності та темперамент.

Основні якості характеристики темпераменту: лабільність, сенситивність, реактивність, активність, темп реакції, пластичність, ригідність.

Психологічна характеристика типів темпераменту.

Поняття про характер. Провідні риси характеру: моральні, вольові, емоційні, інтелектуальні. Акцентуйовані риси характеру.

Характер і темперамент. Характер і зовнішність.

Розвиток і виховання характеру.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Практ. (Семін.)	Інд.	Сам. роб.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1					
Загальна психологія як наукова дисципліна.					
Психологія як наука про закономірності і функціонування психіки як особливої форми життєдіяльності тварин і людини					
Тема 1. Загальна психологія як галузь психологічної науки	6	2	2	2	
Тема 2. Психологічні напрями, школи, концепції	8	2		2	4
Тема 3. Загальна психологія як наукова дисципліна, її предмет, об'єкт, завдання. Принципи та методи загальної психології	6	2	2	2	
Тема 4. Психологічні механізми та закономірності розвитку психіки і свідомості	6	2		2	2
Тема 5. Поняття особистості в психології, основні теорії особистості	6	2		2	2
Разом за змістовим модулем 1	32	10	4	10	8
Змістовий модуль 2. Когнітивна сфера особистості. Пізнавальні процеси					
Тема 6. Відчуття та сприймання людини, як форми її чуттєвого пізнання дійсності	6	2	2	2	
Тема 7. Уява та мислення людини, як	6	2		2	2

форми її абстрактного пізнання дійсності. Мова та мовлення					
Тема 8. Пам'ять та увага людини	8	2	2		
Разом за змістовим модулем 2	16	6	4	4	2
Змістовий модуль 3. Емоційно-почуттєва та мотиваційна сфери особистості					
Тема 9. Загальна характеристика емоційної сфери особистості	8	2	2	2	2
Тема 10. Загальна характеристика мотиваційної сфери особистості	6	2		2	2
Разом за змістовим модулем 3	14	4	2	4	4
Змістовий модуль 4. Психологічний аналіз особистості					
Тема 11. Поняття про задатки та здібності в психології	6	2		2	2
Тема 12. Темперамент та характер людини	4	2	2		
Разом за змістовим модулем 4	10	4	2	2	2
Усього годин	72	24	12	20	16

5. Теми практичних занять

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	<p>Тема 1. Загальна психологія як галузь психологічної науки.</p> <p>1. Основні підходи до визначення історичних етапів розвитку психологічної науки.</p> <p>1.1. Психологія як наука про душу.</p> <p>1.2. Психологія як наука про свідомість.</p> <p>1.3. Психологія як наука про поведінку.</p> <p>1.4. Психологія – наука про психіку як єдність свідомого і несвідомого, зовнішнього внутрішнього психічного у взаємодії людини зі світом.</p>	2
2	<p>Тема 3. Загальна психологія як наукова дисципліна, її предмет, об'єкт, завдання. Принципи та методи загальної психології</p> <p>1. Загальна психологія як наука про закономірності і функціонування психіки як особливої форми життєдіяльності тварин та людини.</p> <p>2. Етапи становлення предмету психології як науки.</p> <p>3. Предмет і завдання сучасної психології.</p> <p>4. Психіка як предмет психології.</p> <p>5. Закономірності виникнення, розвитку і прояви психіки, а також психічні процеси, стани та властивості людини як об'єкт психологічної науки.</p> <p>6. Сучасний стан психологічної науки.</p>	2

	<p>7. Галузі сучасної психології.</p> <p>8. Міждисциплінарні зв'язки загальної психології з іншими науками. Місце психології в системі наук.</p> <p>9. Методи дослідження загальної психології.</p>	
3	<p>Тема 6. Відчуття та сприймання людини, як форми її чуттєвого пізнання дійсності</p> <p>1. Поняття про відчуття.</p> <p>2. Фізіологічна основа відчуттів. Природа відчуттів.</p> <p>3. Види, властивості та закономірності відчуттів.</p> <p>4. Загальна характеристика сприймання.</p> <p>5. Фізіологічна основа сприймання.</p> <p>6. Види та закономірності сприймання.</p> <p>7. Індивідуальні особливості відчуттів і сприймання.</p> <p>8. Методи дослідження відчуття і сприймання.</p>	2
4	<p>Тема 8. Пам'ять та увага людини</p> <p>1. Поняття пам'яті та її теорії.</p> <p>2. Фізіологічне підґрунтя пам'яті.</p> <p>3. Процеси пам'яті.</p> <p>4. Різновиди пам'яті.</p> <p>5. Індивідуальні особливості пам'яті.</p> <p>6. Методи дослідження пам'яті.</p> <p>7. Шляхи, методи і засоби розвитку пам'яті.</p> <p>8. Поняття уваги.</p> <p>9. Фізіологічне підґрунтя уваги.</p> <p>10. Теорії уваги. Моделі уваги.</p> <p>11. Основні властивості та види уваги.</p>	2

	12. Методи дослідження уваги.	
5	<p>Тема 9. Загальна характеристика емоційної сфери особистості</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розуміння емоцій та почуттів. 2. Класифікація емоцій та почуттів. 3. Характеристика різних видів емоційного реагування. 4. Теорії емоцій. 5. Роль і функції емоцій у керуванні поведінкою та діяльністю. Прикладна роль емоцій. 5. Характеристика різних емоцій: <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Емоції очікування й прогнозу. 5.2. Фрустраційні емоції. 5.3. Комунікативні емоції; 5.4. Інтелектуальні емоції, або афективно-когнітивні комплекси. 6. Характеристика емоційних станів. 7. Емоційні властивості людини. 8. Розуміння емоцій інших людей та емоційна здатність. 9. Ідентифікація емоцій за мімікою та пантомімікою. 10. Професійні, вікові, статеві та патологічні особливості емоційно-почуттєвої сфери особистості. 11. Особливості емоційної сфери у представників деяких професій (педагоги, соціальні педагоги, психологи, медичні працівники, менеджери, управлінці, державні службовці, працівники органів УМВС, .МНС, 	2

	працівники сфери обслуговування) 12. Вікові й статеві особливості емоційної сфери особистості.	
6	Тема 12. Темперамент та характер людини 1. Поняття про темперамент. 2. Тип вищої нервової діяльності та темперамент. 3. Основні якості характеристики темпераменту: лабільність, сенситивність, реактивність, активність, темп реакції, пластичність, ригідність. 4. Психологічна характеристика типів темпераменту.	2
7	Разом	12

6. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Тема 2. Психологічні напрями, школи, концепції 1. Структуралізм, функціоналізм і гештальтпсихологія. 2. Фройдизм, психоаналіз. Неофройдизм 3. Трансперсональна психологія. 4. Біхевіоризм. Необіхевіоризм. Оперантний біхевіоризм 5. Когнітивізм. 6. Гуманістична психологія 7. Психологічні концепції. Концепція Піаже: стадії розвитку інтелекту 8. Концепція Л.С. Виготського: теорія вищих психічних функцій.	4

2	<p>Тема 4. Психологічні механізми та закономірності розвитку психіки і свідомості</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психіка як предмет психології. 2. Сутність людської психіки і психічного. 3. Багаторівневність психіки. Багатосистемність психіки. 4. Закономірності виникнення, розвитку і прояви психіки, а також психічні процеси, стани та властивості людини як об'єкт психологічної науки. 5. Психічне відображення. Особливості психічного відображення. 6. Психічний образ, властивості психічного образу. 7. Форми прояву психіки: психічні процеси, властивості і стани. 8. Структура і функціонування центральної нервової системи людини. 9. Мозок, людська психіка і психічне в єдності світу. 10. Розвиток психіки в онтогенезі та філогенезі. 11. Психіка, свідомість, самосвідомість. 	2
3	<p>Тема 5. Поняття особистості в психології, основні теорії особистості</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особистість у психоаналізі, трансперсональній психології, біхевіоризмі. 2. Особистість у когнітивній та гуманістичній психології. 3. Жіночі теорії особистості. 	2

	<p>4. Факторні теорії особистості.</p> <p>5. Особистість у психології Сходу.</p> <p>6. Особистість у радянській та українській психології.</p> <p>7. Людина як багатосистемне явище.</p> <p>8. Індивід, людина, суб'єкт, особа, особистість, індивідуальність.</p> <p>9. Самооцінка. «Я-концепція особистості».</p>	
4	<p>Тема 7. Уява та мислення людини, як форми її абстрактного пізнання дійсності. Мова та мовлення</p> <p>1. Поняття про мислення як вищу психічну функцію людини.</p> <p>2. Теорії мислення.</p> <p>3. Розумові дії та операції мислення.</p> <p>4. Форми мислення та його різновиди.</p> <p>5. Процес мислення і розуміння. Мислення та інтелект.</p> <p>6. Види мислення і репрезентації.</p> <p>7. Індивідуальні особливості мислення. Індивідуальні особливості інтелекту.</p> <p>8. Теорії інтелекту.</p> <p>9. Методи дослідження мислення.</p> <p>10. Поняття про уяву. Види уяви. Процеси уяви.</p> <p>11. Методи дослідження уяви.</p> <p>12. Мова та її функції</p> <p>13. Фізіологічні механізми мовної діяльності</p> <p>14. Різновиди мовлення</p>	2
5	Тема 9. Загальна характеристика емоційної сфери	2

	<p><i>особистості</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розуміння емоцій та почуттів. Класифікація емоцій та почуттів. 2. Експресивний компонент емоційного реагування. 3. Характеристика різних видів емоційного реагування. 4. Теорії емоцій. 5. Роль і функції емоцій у керуванні поведінкою та діяльністю. Прикладна роль емоцій. 6. Характеристика різних емоцій: емоції очікування й прогнозу; фрустраційні емоції; комунікативні емоції; інтелектуальні емоції, або афективно-когнітивні комплекси. 7. Характеристика емоційних станів. 8. Емоційні властивості людини. 9. Розуміння емоцій інших людей та емоційна здатність. 10. Ідентифікація емоцій за мімікою та пантомімікою. 11. Керування емоціями. 12. Емоційна поведінка. 13. Емоційні типи. 14. Професійні, вікові, статеві та патологічні особливості емоційно-почуттєвої сфери особистості. 15. Особливості емоційної сфери у представників деяких професій. 16. Вікові й статеві особливості емоційної сфери 	
--	--	--

	особистості. 17. Емоції при патології.	
6	<p>Тема 10. Загальна характеристика мотиваційної сфери особистості</p> <p>1. Поняття потреби, мотиву і мотивації.</p> <p>2. Мотивація як сукупність особистісних (стійких) та ситуативних (динамічних) факторів.</p> <p>3. Проблема класифікації мотивів у психологічних дослідженнях мотивації. Відсутність єдиного принципу класифікації.</p> <p>4. Мотив самоствердження. Мотив ідентифікації з іншою людиною. Мотив влади, його прояви. Індивідуальні відмінності в мотивації влади. Процесуально-змістовні мотиви. Мотив саморозвитку. Мотив досягнення. Просоціальні (суспільно-значущі) мотиви. Альтруїзм і емпатія як мотиви. Мотив афіліації.</p> <p>5. Мета як спонукальний фактор і результат діяльності.</p> <p>6. Теорії мотивації.</p> <p>7. Теорія інстинктів та біологічних потреб У. Макдауголла.</p> <p>8. Психоаналітична теорія мотивації та психологічного захисту особистості.</p> <p>9. Біхевіористична концепція мотивації (Е. Толмен, К. Халл).</p> <p>10. Гуманістичні теорії мотиваційної сфери особистості. Класифікація людських потреб за Г. Марресом та А. Маслоу.</p>	2

	<p>11. Сучасні напрями в дослідженнях мотивації поведінки людини.</p> <p>12. Когнітивні теорії мотивації. Поняття і теорія когнітивного дисонансу Л. Фестінгера. Локус контролю Ю. Роттера.</p> <p>13. Теорія мотивації досягнення успіху в різноманітних видах діяльності (Д. Мак-Клелланд, Д. Аткинсон, Х. Хекхаузен).</p> <p>14. Динамічна теорія особистості Курта Левіна. Поняття «психологічне поле» і «життєвий простір». Валентність і психологічне поле. «Польова» поведінка.</p>	
7	<p>Тема 11. Поняття про задатки та здібності в психології</p> <p>1. Поняття про задатки людини в психології.</p> <p>2. Здібності як психічне явище особистості. Структура здібностей</p> <p>3. Види здібностей. Загальні та спеціальні здібності.</p> <p>4. Обдарованість. Талант. Геніальність.</p> <p>5. Розвиток здібностей. Сенситивний період та відповідна діяльність.</p> <p>6. Вік і здібності. Здібності і професія. Педагогічні здібності.</p>	2
8	Разом	16

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота студента є формою навчального навантаження, спрямованого на виявлення та розвиток його творчих здібностей, шляхом індивідуального підходу. Індивідуальна робота передбачає виконання студентами індивідуально-дослідного проекту, котрий враховується під час визначення рейтингової оцінки.

ІНДЗ включає такі завдання:

Завдання 1. Складання та ведення протягом вивчення курсу власного термінологічного словника. У словник заносяться поняття, визначення та терміни з тем, що вивчаються. По завершенню аудиторних занять із курсу буде визначений час для складання ІНДЗ. На цьому занятті студентам слід в усній формі (без допомоги конспекту) продемонструвати знання базових понять і категорій «Загальної психології».

Максимальна кількість за виконання цього завдання – 4 бали.

Отримана студентом оцінка за виконання ІНДЗ додається до суми балів поточного контролю.

8. Методи навчання

Методами організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів є як традиційні, так і нетрадиційні методи навчання: пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові та дослідницькі.

9. Методи та засоби діагностики успішності навчання

Контроль за видами діяльності студентів здійснюється шляхом поточного оцінювання знань, виконанням ІНДЗ та результатами модульних контрольних робіт після засвоєння ними першого, а потім другого змістових модулів. За результатами перерахованих вище видів навчальної роботи виставляється підсумкова оцінка за національною, 100-бальною шкалами і ICTS.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студентів здійснюється згідно модульно-рейтингової системи. Ця система навчання є сучасною перспективною технологією, в умовах якої студенти, які працюють систематично і наполегливо, можуть отримати підсумкову оцінку з дисципліни без екзамену (заліку). Адже, в основі оцінювання лежить поетапний контроль та накопичення відповідних балів за різні види навчальної діяльності студентів.

Під час проведення практичних занять проводиться *поточний контроль* у письмовій формі або усного фронтального опитування. Бали, які може набрати студент на практичних заняттях, не відпрацьовуються в разі пропусків без поважної причини. Максимальна кількість балів, що може набрати студент на одному практичному занятті становить – 6 балів. Максимальна кількість балів за поточний контроль за I, II, III та IV змістові модулі – 36 балів.

Максимальна кількість балів за виконання *індивідуально-дослідного проекту* становить 4 бали.

Необхідною умовою отримання іспиту з курсу «Загальна психологія» є виконання 4-х *модульних контрольних робіт*. Контрольна

модульна оцінка визначається за результатами контролю з відповідного модулю. Кожна модульна контрольна робота має максимальну оцінку – 15 балів.

Іспит буде виставлений за умови, що студент успішно виконав усі види навчальної діяльності, передбачені навчальним планом та програмою і набрав при цьому не менше 60 балів.

Поточний контроль (маx = 40 балів)						Модульний контроль (маx = 60 балів)				Загальна кількість балів	
Модуль 1					Модуль 2	Модуль 3					
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	ІНДЗ	МКР 1	МКР 2	МКР 3	МКР 4	
T1	T3	T6	T8	T9	T12						
6	6	6	6	6	6	4	15	15	15	15	100

Переведення оцінки в шкалу ECTS та національну шкалу здійснюється за схемою

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 - 81	C		
67 -74	D	Задовільно	
60 - 66	E		
1 – 59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

11. Методичне забезпечення

1. Мудрик А. Б. Соціально-психологічна діагностика : метод. рек. до самот. та індивід. роботи студ. / уклад. А. Б. Мудрик ; Східноєвропейський нац. ун-т імені Лесі Українки, Ф-т психології, Каф. заг. та соц. психології. – Луцьк : ССНУ ім. Лесі Українки, 2012. – 45 с.
2. Мудрик А. Б. Загальна психологія : навч-метод. матеріали до курсу/ Алла Богданівна Мудрик. – Луцьк : Вежа–Друк, 2013. – 37 с.
3. Мудрик А. Б. Соціальна психологія : навч-метод. матеріали до курсу/ Алла Богданівна Мудрик. – Луцьк : Вежа–Друк, 2013. – 44 с.

12. Список джерел

Основна література

1. Варій М. Й. Загальна психологія : навчальний посібник / Мирон Йосипович Варій. – К.: «Центр учбової літератури», 2007. – 968 с.
2. Дубравська Д. М. Основи психології: Навчальний посібник. / Д. М. Дубравська.– Львів : Світ, 2001. – 280 с.
3. Загальна психологія: Підручник / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. – К. : Либідь, 2005. – 464 с.
4. Загальна психологія. / За заг. ред. С. Д. Максименка. Підручник. – Вінниця : Нова книга, 2004. – 704 с.
5. Максименко С. Д., Соловієнко В. О. Загальна психологія: навчальний посібник / Сергій Дмитрович Максименко, Валентин Олександрович Соловієнко. – К. : МАУП, 2000. – 256 с.
6. М'ясоїд П. А. Курс загальної психології: у 2 т.: Підручник / П. А. М'ясоїд. – К. : Алеута, 2011. – 496 с.

7. Основи психології: Підручник / За заг. ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. – К. : Либідь, 2002. – 630 с.
8. Скрипченко О. В. Загальна психологія / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін.: Посібник – К. : Каравела, 2012. – 464 с.
9. Степанов О. М., Фіцула М. М. Основи психології і педагогіки: Навчальний посібник. / О. М. Степанов, М. М. Фіцула. – К. : Академвидав, 2005. – 520 с.
10. Столяренко Л. Д. Основы психологии. / Л. Д. Столяренко. – Ростов-на-Дону: Феникс, 1997. – 721 с.
11. Цигульська Т. Ф. Загальна та прикладна психологія: Навчальний посібник. / Т. Ф. Цигульська. – К. : Наукова думка, 2000. – 190 с.
12. Цимбалюк І. М. Психологія. / І. М. Цимбалюк. – К. : ВД «Професіонал», 2004. – 304 с.

Додаткова література

13. Вікова та педагогічна психологія: Навч. посіб. / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. 2-ге вид. – К. : Каравела, 2007. – 400 с.
14. Гамезо М. В., Петрова Е. А., Орлова Л. М. Возрастная и педагогическая психология: Учеб. пособие для студентов всех специальностей педагогических вузов / М. В. Гамезо, Е. А. Петрова, Л. М. Орлова. – М. : Педагогическое общество России, 2003. – 512 с.
15. Кириленко Т. С. Психологія: емоційна сфера особистості : Навчальний посібник. / Т. С. Кириленко. – К. : Либідь, 2007. – 256 с.
16. Клименко В. В. Психологія творчості.: Навчальний посібник. / В. В. Клименко. – К. : Центр навч. літератури, 2006. – 480 с.
17. Лозниця В. С. Психологія і педагогіка: основні положення. Навчальний посібник. / В. С. Лозниця. – К. : «ЕксОб», 1999. – 303 с.

18. Основи практичної психології: Підручник / За заг. ред. В. Панок, Т. Титаренко, Н. Чепелева та ін. – К.: Либідь, 2003. – 536 с.
19. Практикум із загальної психології / За ред. Т. І. Пашукової. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2000. – 204 с.
20. Психологія: Підручник / За ред. Ю. Л. Трофімова. – К.: Либідь, 2001. – 390 с.
21. Русинка І. І. Психологія: Навчальний посібник. / І. І. Русинка. – К.: Знання, 2007. – 367 с.
22. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: Навчальний посібник / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 360 с.
23. Столяренко А. М. Психология и педагогика: Учебное пособие. / А. М. Столяренко. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2004. – 423 с.

Навчально-методичне видання

Алла Богданівна Мудрик

ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ :
РОБОЧА ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
підготовки бакалавра
напряму 6.010106 – «Соціальна педагогіка»

Друкується в авторській редакції

Формат 60х84 1/16. Папір офс. Гарн. Таймс. Друк цифровий.
Обсяг 1,86 ум. друк.арк., 1,16 обл.-вид.арк. Тираж 100 пр.
Зам. 1241. Видавець і виготовлювач – Вежа-Друк
(м. Луцьк, вул. Бойка, 1, тел. 29-90-65)
Свідоцтво Держ. комітету телебачення і радіомовлення України
ДК № 4039 від 08.04.2011 р.